

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Uitkomsten tussentijdse controle 2024 Nummer: 25-142625	Agendapunt: 5
---	---------------

DB: Ja 14-01-2025	BPL: Nee	FAZ: Ja 29-01-2025	VVSW: Nee	AB: Nee
-----------------------------	-----------------	------------------------------	------------------	----------------

Opsteller: Remco Hennipman, (0598) 69 3794 Personeelszaken, Financiën en Bedrijfsvoering	Opdrachtgever: Klaas de Veen	Portefeuillehouder: Jakob Bartelds
--	--	--

Ondersteuning van de afdeling: ☐ Technisch ☐ Juridisch ☐ Financieel ☒ Staf ☐ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging
--

Externe betrokkenen: Ernst & Young Accountants	Reden: De uitkomsten van de tussentijdse controle 2024 zijn uitgebracht door Ernst & Young.
--	---

Samenvatting: De uitkomsten van de tussentijdse controle 2024 zijn, evenals voorgaande jaren, positief. De accountant heeft zich met name gericht op de administratieve organisatie en de interne beheersmaatregelen. Daarnaast is ingegaan op een aantal specifieke ontwikkelingen en aandachtsgebieden voor de controle van de jaarrekening 2024.

Duurzaamheidsparagraaf: Nee

Begrotingsaspecten: Nee

DB-voorstel: - Kennisnemen van de uitkomsten tussentijdse controle 2024; - De uitkomsten van de tussentijdse controle 2024 en bijbehorende reactie aanbieden aan de commissie FAZ.

Bijlagen: - Rapportage tussentijdse uitkomsten controle 2024 Ernst & Young.

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf Secretaris-directeur:

Inleiding

In dit voorstel worden de uitkomsten van de tussentijdse controle 2024 behandeld. Bij de tussentijdse controle rapporteert de accountant bevindingen op het gebied van de administratieve organisatie en de interne beheersing. De uitkomsten van de tussentijdse controle 2024 zijn, evenals voorgaande jaren, positief. De accountant heeft zich specifiek gericht op een aantal ontwikkelingen en aandachtsgebieden voor de controle van de jaarrekening 2024. Daarnaast heeft de accountant zich in zijn algemeenheid gericht op een aantal processen op basis van een risico-analyse.

Hierna wordt kort ingegaan op de belangrijkste bevindingen van de accountant in de tussentijdse controle 2024. Hierbij wordt de volgorde van onderwerpen in het rapport van de accountant gevolgd.

Ontwikkelingen en aandachtsgebieden

Aanbestedingen en opvolging financiële rechtmatigheidsfouten

Bij de jaarrekening 2023 hebben wij een oordeel met beperking gekregen betreffende de rechtmatigheid, vanwege de omvang van de geconstateerde financiële rechtmatigheidsfouten inzake het niet-naleven van de (Europese) aanbestedingsregels (totaal € 1.708.000,- ten opzichte van de goedkeuringstolerantie van € 1.000.000,-). Gedurende de interim controle heeft de accountant derhalve extra aandacht besteed aan de opzet en het bestaan van het aanbestedingsproces. Op basis hiervan heeft de accountant de volgende aanbevelingen gedaan om het aanbestedingsproces te versterken:

- Registratie van inkoop op contractniveau. Momenteel worden inkoop per crediteur geregistreerd. De accountant adviseert om de inkoopregistratie zodanig in te richten dat facturen aan een contract worden gekoppeld, zodat de uitgaven op contractniveau gemonitord kunnen worden.

Momenteel zijn wij zelf ook bezig met het professionaliseren van contractmanagement. Dit punt wordt hierin vanuit onszelf ook al meegenomen als overweging.

- Actieve monitoring of nieuwe inkoop aanbesteed moeten worden. Uitvoeren van een herevaluatie van crediteuren waarbij de spend is toegenomen tot boven de aanbestedingsgrens, om te voorkomen dat spend bij crediteuren onterecht boven de aanbestedingsgrens komt.

Periodiek wordt de omzet per crediteur al geanalyseerd. Bij een eventuele toename in kosten aan een bepaalde leverancier wordt actie ondernomen.

Daarnaast is de volgende actie ingezet om de signalering te verbeteren:

Om de totale contractwaarde te bepalen wordt uitgegaan van een looptijd van 4 jaar. Door de norm te delen door 4 wordt de risicogrens bepaald voor een Europese aanbesteding. Voor 2024 is deze grens gesteld op € 66.852,- per jaar. Als extra zekerheid/signalering is gekozen om het bedrag te verlagen naar 80%. Wat neerkomt op € 53.482,-.

- Vergroten van het bewustzijn op de verschillende afdelingen. Zorgen dat het team Inkoop tijdig wordt betrokken bij besluitvorming rondom inkoop en overwegingen rondom aanbestedingen.

Dit jaar zijn meerdere notities met verbeterpunten omtrent rechtmatigheid in het MT behandeld met actiepunten voor de verantwoordelijke afdelingshoofden. Daarnaast is een maandelijkse overlegstructuur opgezet tussen teamhoofden/afdelingshoofden en inkoopadviseurs.

Verder hebben we de opvolging van de geconstateerde financiële rechtmatigheidsfouten bij de jaarrekening 2023 doorgenomen met de accountant. Wij hebben, naast de hiervoor genoemde acties, in 2024 maatregelen genomen om (nieuwe) financiële rechtmatigheidsfouten te voorkomen en bestaande fouten te beperken:

- Softwarelicenties: waar mogelijk ondergebracht onder de Europese aanbesteding voor standaard software (softwarebroker).
- Afvalverwerking: nieuwe Europese aanbesteding en nieuw contract overeengekomen.
- Overige inkopen: opnieuw aanbesteden waar mogelijk, met vrijwillige transparantie vooraf indien slechts één partij geschikt wordt geacht.

Op basis van de spend tot en met oktober 2024 bedraagt de verwachte aanbestedingsfout circa € 320.000,-. Het totaal van de tot op heden geconstateerde fouten ligt onder de goedkeuringstolerantie (van € 1,0 miljoen) om tot een goedkeurende verklaring inzake de rechtmatigheid te komen.

Rekenkamer en rechtmatigheidsverklaring door het dagelijks bestuur

De Eerste Kamer en de Tweede Kamer hebben in 2022 ingestemd met het wetsvoorstel versterking decentrale rekenkamers. Voor de waterschappen is de verplichting van de rekenkamer vanaf 1 januari 2024 in werking getreden. De rekenkamer van het waterschap Hunze en Aa's is dan ook per 1 januari 2024 operationeel. Vanaf boekjaar 2025 dient het dagelijks bestuur daarnaast een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening op te nemen. De Unie van Waterschappen zal hierbij de waterschappen ondersteunen. Als waterschap zijn wij aangesloten bij de betreffende werkgroep van de Unie van Waterschappen om dit bij ons waterschap vorm te geven.

Wij hebben 2024 gebruikt als een pilotjaar om ons voor te bereiden op de rechtmatigheidsverantwoording. In januari 2025 en in het voorjaar 2025 zal verslag worden uitgebracht aan het DB over de rechtmatigheid. De financiële verordening, controleverordening en het controleprotocol worden geactualiseerd en in het voorjaar van 2025 ter goedkeuring voorgelegd aan het algemeen bestuur. De accountant onderschrijft de stappen die wij hebben gezet. Op korte termijn vindt een gesprek met de accountant plaats over de nadere invulling van het interne controleplan 2025.

Implementatie nieuw financieel- en projectbeheersingssysteem

In 2024 is een nieuw financieel- en projectbeheersingssysteem geïmplementeerd, welke per 1 januari 2025 in gebruik is genomen.

De eerste datamigratie heeft begin december plaatsgevonden. De tweede datamigratie volgt na afsluiting van het financiële boekjaar 2024 in het voorjaar van 2025.

Grondige controlewerkzaamheden zijn hierbij essentieel om te garanderen dat de nieuwe applicatie aan de eisen voldoet en de datamigratie betrouwbaar is. Adequate documentatie van testwerkzaamheden en beslissingen is cruciaal. De conversie heeft geen directe impact op de controle van de jaarrekening 2024, maar de juistheid en volledigheid van de migratie zullen in het voorjaar van 2025 worden getoetst.

Uiteraard hebben wij reeds veel aandacht besteed aan een juiste datamigratie.

Daarnaast hebben wij met de accountant een gesprek gevoerd over de relevante aandachtspunten en de vereiste interne controles ten behoeve van de migratie en we hebben een checklist ontvangen die ter ondersteuning kan dienen voor de wijze van deze vastlegging.

ICT-veiligheid, waaronder op het gebied van cybersecurity en privacy

Eind 2023 heeft een waterschapsectorbrede audit de volwassenheid van informatieveiligheid (BIO) en privacy (AVG) bij alle waterschappen beoordeeld. Ons waterschap scoorde een volwassenheidsniveau van 3. De waterschappen hebben afgesproken dat een volwassenheidsniveau van 4 het doel is. Er zijn concrete aandachtspunten opgesteld om dit doel te bereiken. Het in 2023 geïmplementeerde informatiebeveiligingsprogramma (ISMS) heeft reeds geleid tot verbeteringen in 2024. In 2024 heeft een phishing-test plaatsgevonden en disaster/recovery-tests staan gepland in 2025. Tot nu toe zijn er in 2024 geen significante security-incidenten geweest. De IT-specialisten zullen de IT-omgeving en -beheerprocessen verder evalueren (waarbij gebruik gemaakt wordt van de reeds uitgevoerde audits), en de bevindingen worden gerapporteerd in het accountantsverslag bij de jaarrekening 2024.

Aandachtspunten commissie FAZ

De accountant gaat in de uitkomsten tussentijdse controle in op de aandachtspunten, welke in de vergadering van de commissie FAZ op 18 september 2024 zijn benoemd. Dit betreft de vervanging van het ICT systeem van het laboratorium en de inrichting van de incidenten procedure en de hiermee samenhangende incidentele uitgaven in crisissituaties.

Vervanging ICT systeem laboratorium

Het huidige LIMS (Laboratorium Informatie en Management Systeem) moet worden vervangen vanwege kwetsbaarheden in de bedrijfsvoering en ICT-beveiliging. Het traject begon eind 2022 met een verkenningsfase en halverwege 2023 werd de opdracht gegund. De implementatie startte eind 2023. De ingebruikname is gepland voor begin 2025. Voor de implementatie is € 920.000,- beschikbaar gesteld in het AB van 4 oktober 2023.

Het project verloopt volgens schema, met een proefperiode vanaf 1 januari 2025 en livegang in februari 2025. Er zijn geen significante operationele risico's en het beschikbare budget is voldoende.

Inrichting incidenten procedure en incidentele uitgaven in crisissituaties

Bij een crisissituatie kan ons waterschap snel en adequaat optreden dankzij het calamiteitenplan. De dijkgraaf heeft de bevoegdheid om direct maatregelen te treffen bij ernstig gevaar. Het afdelingshoofd Veiligheid en Voldoende Water heeft in deze voorkomende situaties via het WOT (Waterschaps Operationeel Team) continu contact met de dijkgraaf en secretaris-directeur en de overige leidinggevenden om adequaat in te spelen op de crisissituatie.

Voor 2024 is € 550.000,- aanvullend budget beschikbaar gesteld voor herstelwerkzaamheden aan de taluds na de hoogwatersituatie van vorig jaar. Deze werkzaamheden zijn grotendeels uitgevoerd om verdere schade te beperken. Het algemeen bestuur is hierover geïnformeerd en de kosten zijn beoordeeld zonder bijzonderheden.

Onderzochte processen

De accountant heeft de opzet en het bestaan van de interne beheersmaatregelen voor een aantal processen, die relevant zijn in het kader van de jaarrekeningcontrole, getoetst en vastgesteld. De accountant heeft hierbij enkel voor het proces aanbestedingen, zoals eerder genoemd, bevindingen

Bestuursvoorstel

gedaan. Wij zijn content dat deze tussentijdse conclusie van de accountant bevestigt dat, naast de bevindingen op het gebied van aanbestedingen (welke reeds zijn opgepakt), de administratieve organisatie en de bijbehorende processen goed zijn ingericht.

Voorstel

- Kennisnemen van de uitkomsten tussentijdse controle 2024;
- De uitkomsten van de tussentijdse controle 2024 en bijbehorende reactie aanbieden aan de commissie FAZ.

namens het dagelijks bestuur,

Jelmer Kooistra
Secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
Dijkgraaf